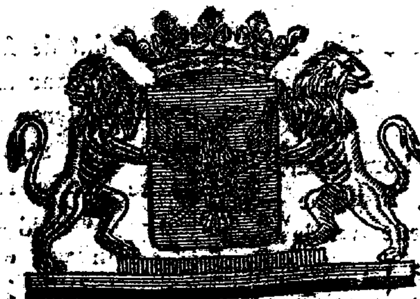
A°. 1838. No. 64.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 31 Mei.

De eerste Junij.

Den 1sten Junij moeten de opengevallen plaatsen in onze Provinciale Staten worden aangevuld; dien dag verkiezen de ridderschappen, de steden en het platte land de mannen, welke later de volksvertegenwoordigers der Tweede Kamer zullen benoemen.

In Gelderland benoemt de ridderschap een derde gedeelte van de staten der provincie, 30 leden van de 90; voor de steden en het platte land is de adel daarbij even verkiesbaar als alle overige ingezetenen. Het behoeft dus wel niet te worden aangetoond dat aan denzelven een groote invloed ingeruimd is op de verkiezingen voor de Tweede Kamer.

Reeds lang zijn er aanmerkingen gemaakt op dit voorregt, door onze grondwet aan den adel gegeven. De instelling der ridderschappen, als politieke ligchamen, heeft veel tegenspraak gevonden. Intusschen, zij [illegible] grondwettig. Na te gaan betoogen, dat de instelling onbillijk of verkeerd is, zou, dunkt ons, dan slechts doelmatig wezen, als men op het afschaffen derzelve aandringen wilde. Er is bij ons nog veel nadeeligs af te schaffen, veel goeds in te voeren; en die te veel wil, krijgt niets. Vragen wij ons af: oefenen de ridderschappen zoo nadeeligen invloed, dat dezelve moeten worden vernietigd? — Wij antwoorden: neen. Zal het ooit moeten gebeuren? dit, dunkt ons, hangt van de ridderschappen zelven af. Plaatsen zij zich aan het hoofd der tegenstanders van vooruitgang, van vrijzinnige denkbeelden, — oorlog dan; doch doen zij het niet, en tot nog toe is het ons niet genoegzaam gebleken dat zij het doen, — waarom zich dan tegenstanders gemaakt uit loutere liefde voor eene theorie? Indien de adel zich op staatszaken toe [illegible] dere [illegible] aanspraak maakt, geenen [illegible] waan koesterd, maar integendeel een der steunen van eene vrije natie wil wezen, wel nu, zoo blijve de ridderschap, en zorge dat zijne keuzen niet behoeven onder te doen voor die der overige ingezetenen. Men beginne met voor de Provinciale Staten louter onafhankelijke, kundige en vrijzinnige mannen te kiezen; dit zal een waarborg zijn van goede benoemingen tot de Tweede Kamer, voor zoo ver zulks den adel aangaat.

Wij begeeren onze grondwet te zien verbeteren; wij begeeren zulks inzonderheid ten aanzien van het verkiezings-stelsel; de keuzen moeten, inzonderheid in de steden, regtstreekscher geschieden; geen geld alleen moet eene voorwaarde zijn van stemregt; in onzen tijd, dat kunde en bekwaamheid zoo veel gelden, moet haar de invloed op het zamenstellen van en de toegang tot de volksvertegenwoordiging niet bijna geheellijk zijn afgesneden.

Tot verbetering evenwel is eene herziening der grondwet noodig; en wij beoogen eene herziening der grondwet. Wij hebben den tijd eenigzins gade geslagen, en meenen met grond te kunnen zeggen: de grondwet zal worden herzien; indien de leden van den adel medewerken, spoedig en zonder hunne schade; indien zij er zich tegen aankanten, iets later misschien, maar daarentegen tot hun verlies.

Van onze leden der kamer kan men wel niet zeggen, dezen behooren tot de ridderschappen, genen tot de steden of het platte land; maar eenigermate toch kan men de in de Provinciale Staten vermengde stem dier standen [illegible]. En wanneer men dan, terwijl degene, dien men als tot den stedelijken stand behoorende beschouwt, van geene herziening der grondwet rept, [illegible] denkbeelden van vooruitgang hoort voorstaan; als men den baron ROËLL vergelijkt bij den heer FRETS, dan kan men wel verlangen dat het verkiezingsstelsel in de steden anders ingerigt worde, zonder daarom de noodzakelijkheid in te zien, van den adel eene minder luide stem in de vertegenwoordiging te geven.

Wij weten zeer wel, dat niet alle heeren heeren FRETS zijn, noch, helaas, alle baronnen baronnen ROËLL, maar wij konden tot nog toe niet bemerken dat de adellijke vertegenwoordigers voor de andere behoeven te wijken. Men neme, bij voorbeeld, de door den ruwen winter zoo zeer gestremde leden der kamer (want in den rampspoed leert men de menschen kennen); men neme, zeggen wij, *de Zeeuwsche leden*, — was de *hoogwelgeboren* jonkheer BORDAERT iets minder verdienstelijk dan de heeren (hoe eenvoudige heeren *geboren* of *niet geboren* zijn, zegt ons geen staatsblad) dan de heeren SNOUCK HURGRONJE en HIJLOPEN? Wie zou de afwezigheid der laatsten iets sterker hebben betreurd, dan die van den eersten?

Laat de ridderschappen zorgen voor goede leden der provinciale staten, voor [illegible]lijke, kundige, vrijzinnige mannen, en wij zullen hen gaarne een [illegible]deel in de verkiezingen zien behouden. Laat de adellijke vertegenwoordigers in de kamer edele voorbeelden geven, voorbeelden van onafhankelijkheid; van verlichte denkbeelden, van energie; laten zij, hoe trotscher hoe liever op hunnen rang van vertegenwoordigers, dien tegen de dienaren der regering handhaven; laten zij, als een minister jaar aan jaar beloofde verbeteringen jaar aan jaar [illegible], hem dwingen die te geven of plaats te maken voor een ander; laten zij, als een minister hun eene nietsbeduidende memorie tot toelichting aanbiedt, [illegible] voorstellen, in afwachting van eene betere; laten zij, als een minister na een geweigerd wetsontwerp, gelijk dit jaar het tarief, er geen ander voorstelt, zelven er een voorstellen. In oude tijden schreef de adel toernooijen uit, waarom nu niet bij voorbeeld een Nederlandsch strafwetboek uitgeschreven? Een paar duizend gulden uitgeloofd aan hem, die ons in [illegible] maanden bezorgt wat ons ministerie van justitie ons in geen 20 jaren leverde, en dan het werk als nieuw Nederlandsch wetboek in de kamer voorgesteld. Op zulk eene wijze kan de adel herleven, en aan ministers, die ons van eene Fransche wetgeving niet kunnen of willen bevrijden, maar daarentegen verdoolde of door gebrekkige opvoeding verbasterde medemenschen met gloeijende ijzers brandmerken, toonen dat, al wisten zij zich van het hoofd tot de voeten met linten en kruisen te doen behangen, er middelen zijn, om de natie en den vreemdeling en het nageslacht door dat behangsel te doen henen zien.

Dat de adel dien weg eens insla, en dan zal het spoedig blijken wie populairer zijn zullen in Nederland, zijne wakkere vertegenwoordigers of die eener sluimerende geld-aristocratie. Dat de grootste domoor, mits betalende een paar dozijn guldens in de directe belastingen, stemgeregtigd is, en, een paar dozijn meer opbrengende, kiezer kan worden; [illegible] en ander aan de niet zoo veel betalende bekwaamheid, [illegible] [illegible] vinden als wij, en kan slechts door hen, die louter materiele belangen op het oog hebben, worden goedgekeurd.

EGYPTE.

Alexandrië, 7 *Mei*. Gisteren ontvingen wij brieven uit Beyrout, van den 27sten April, welke de algeheele onderdrukking van den te Hansan uitgebarsten opstand melden. De opstandelingen hadden de Egyptische troepen herhaaldelijk aangegrepen, doch waren eindelijk geheel verslagen.

TURKIJE.

Konstantinopel, 26 *April*. De sultan heeft, ten einde de omkoopingen onder de beambten tegen te gaan, een nieuw besluit uitgevaardigd, krachtens hetwelk de bezoldingen der ministers, staatsraden en anderen verdubbeld worden. Indien zij zich daarentegen laten omkoopen, of geschenken geven, door personen die gunsten verzoeken, worden zij met het verlies van hun ambt en levenslange verbanning bedreigd.

— Naar men verneemt, wil Rusland op het eiland Sulima, aan den mond van den Donau, verscheiden handels-etablissementen vestigen.

DUITSCHLAND.

Munchen, 21 *Mei*. In het regeringsblad vindt men een nieuw koninklijk reglement betrekkelijk de examina en de regeling der studiën, waardoor de vroegere bepalingen eenigermate gewijzigd worden. Bij de examina der naar de universiteiten of lyceën bestemde scholieren, welke onder de leiding van eenen academischen professor plaats moeten hebben, wordt op [illegible] bepaald, wordt op [illegible] jaren bepaald, [illegible] faculteiten. De twee eerste jaren zullen uitsluitend gewijd zijn aan de studie der algemeene wetenschappen. Universiteiten en lyceën worden opzigtelijk de tot het gebied dier wetenschappen behoorende onderwerpen en examina volkomen gelijk gesteld. Bij het einde van elk semester moeten er aan de lyceën, zoowel als aan de universiteiten, openlijke examina plaats hebben. Tot onderscheiding zullen er prijs-diplomen uitgereikt worden. Herhaald te kort schieten wordt met wegzending gestraft. Deze bepalingen zullen aan de Beijersche hoogescholen met het begin van het studie-jaar 1838—1839 in werking komen.

— Het berigt, dat de Beijersche gezant bij de bondsvergadering, de heer *v. Mieg*, zijn ontslag zou gevraagd hebben, wordt thans tegengesproken.

OOSTENRIJK.

Weenen, 20 *Mei*. Onze regering heeft, aan de buitenlandsche [illegible] toen zij hunne gezanten tot het krooningsfeest te Milaan [illegible] te kennen gegeven, dat zij geene buitengewone afgevaardig[illegible] bijzonderlijk voor die gelegenheid bestemd, [illegible] is waarschijnlijk, dat het eigenlijk niet eene [illegible]

Oostenrijk, maar eene provinciale plegtigheid geldt, en men den bevrienden vorsten buitengewone kosten besparen wil.

PRUISSEN.

Keulen, 26 *Mei*. Dezen morgen werd er door den kommanderenden generaal van het achtste armee-korps, vrijheer *v. Borstel*, inspectie gehouden over het Keulsche en Bruhler landweer-bataljon, alsmede over de daarbij behoorende escadrons. Zijne Excellentie gaf zijne volle tevredenheid te kennen, en het grootste gedeelte der landweer is heden reeds ontslagen.

Aken, 26 *Mei*. Met het voorjaar zijn er ook reeds, sinds eenige weken, verscheidene vreemden aangekomen, en de badgasten schijnen dit jaar talrijk te zullen zijn. De hertog van Aremberg onder anderen zal met zijne familie den zomer hier doorbrengen. Behalve eene tentoonstelling zal er ook een wedren plaats hebben, die als bij uitstek prachtig aangekondigd wordt.

— Men zegt, zonder zekerheid echter, dat er van wege den Duitschen bond aan den bij denzelven geaccrediteerden Franschen gezant eene nota zou zijn ingeleverd, waarbij opheldering gevraagd werd betrekkelijk de Fransche [illegible]

ITALIE.

Napels, 8 *Mei*. Te Rome en Napels hebben er van nieuws arrestatiën plaats gehad, ten gevolge waarvan er gewigtige ontdekkingen aangaande de woelingen van *het jeugdige Italië* gemaakt zijn. De minister van policie, *Del Caretto*, is weder naar Rome vertrokken. Onder de gevangen genomenen moeten er verscheidene jonge lieden uit de eerste familien van Napels zijn. Het onverwachte opbreken des legers bij Capua wordt hiermede in verband gebragt.

ENGELAND.

Londen, 26 *Mei*. Het door het huis der gemeenten, op voorstel van den heer *Wilmot*, genomene besluit ter gunste eener onverwijlde vrijlating der negerslaven, heeft de bewindslieden in geene geringe verlegenheid gebragt. Bij herhaling door den minister *Russell* aangespoord, zijnde, om te verklaren, wat, na het bedoelde besluit, verder door hem of door zijne medevoorstanders van die vrijlating gedaan zou worden, heeft de heer *Wilmot* eindelijk gisteren avond in de genoemde vergadering verklaard, dat hij *niet* voornemens was eenig ontwerp van wet, gegrond op het bedoelde besluit, ter tafel te brengen; en daarop heeft de minister aangekondigd, dat hij aanstaanden Maandag een voorstel zou doen, inhoudende in substantie de verklaring, »dat het niet raadzaam is eenigen maatregel te nemen, ten einde het meergemelde besluit nopens de onverwijlde vrijlating der slaven in werking te brengen, — maar dat aan den anderen kant [illegible] hebben van de ten hunnen behoeve [illegible] Het is kwalijk te betwijfelen, of de ministers zullen er, met behulp der behoudende partij, in slagen, om op deze wijze het bovengemelde besluit wegens de onverwijlde vrijlating weder omver te werpen.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 *Mei*. De zaak van het komplot van *Huber* en zijne medebeklaagden is gisteren ten einde geloopen met een vonnis van het hof van assises, op de uitspraak der jurij genomen, waarbij *Huber* tot deportatie wordt veroordeeld en de jufv. *Grouvelle*, *Steuble* en *Annat* tot vijf jaren en *Giraud* tot drie jaren gevangenis; de veroordeelden worden bovendien gezamenlijk tot betaling van de kosten verpligt. De uitspraak is gedaan uit overweging, dat de beklaagden zich in 1837 hadden schuldig gemaakt aan het beramen en vaststellen van een besluit, ten oogmerk hebbende, de vernietiging of verandering van het gouvernement, welk besluit door voorbereidende daden van uitvoering gevolgd was; misdrijven, waartegen voorzien wordt bij de artikelen 87 en 89 van het strafwetboek en de artikelen 2, 12 en 17 der wet van 9 September 1835. Het arrest van het hof heeft opzien gebaard, omdat, aangezien het komplot nog geen begin van uitvoering gekregen had, men geloofde, dat de aanklagt met een verdict van vrijstelling zoude eindigen. Aan den anderen kant worden de beklaagden daarin veroordeeld, dat zij tot hunne raadgevers advocaten gekozen hebben, die wegens hunne overdrevene republikeinsche beginselen bekend zijn [illegible] taal veel ergernis heeft gewekt en nadeelig op de verde[illegible]

— Een der [illegible] inhoud mede der verklaring van den prins *Talleyrand* [illegible] van zijne familie en vrienden is voorg[illegible] is van 1836 gedagteekend. De heer *Talleyrand* verklaart [illegible] boven alles de belangen van Frankrijk op het oog te hebben gehad. Hij wijst de beschuldiging af van *Napoleon* te hebben verraden; [illegible] zaak verlaten heeft, is zulks geweest van het oogenblik, [illegible] Frankrijk en den keizer niet in dezelfde genegenheid meer kon zamenvoegen. Na [illegible] bevelingen omtrent zijne voornaamste papieren te hebben gedaan, meent de heer *Talleyrand* dezelfde voorzorg niet te moeten verlangen voor eene [illegible] collectie weinig beduidende papieren, die hij de dwaasheid gehad had van te koopen. Hij laat deze papieren over aan degenen, aan wie hij een gedeelte [illegible] van geleend had, en aan die, welke, iets zeer belangrijks vermeenende in handen te krijgen, hem een groot gedeelte derzelve ontroofd hadden. — Men wil, dat de familie zelve van den overledene deze verklaring binnen kort zal openbaar maken.

— Gisteren is een Britsch kabinets koerier met depêches, die men zeer belangrijk zegt en over de Belgische zaken zouden loopen, hier aangekomen. Deze koerier reist heden naar Brussel voort.

— Eerlang zal er eene geregelde dienst van stoombooten van Havre naar Koppenhage en Petersburg, en terug, worden geopend. De prachtige stoomboot *le Tage* is daartoe in gereedheid gebragt. Men rekent, dat de overtogt naar Petersburg, onder gewone omstandigheden, weinig meer dan zes etmalen zal vorderen.

— Gisteren had, zoo het schijnt ter zake van de uitspraak in het regtsgeding van *Huber*, de politie eenige maatregelen van voorzorg genomen. Het is echter niet gebleken, dat die voorzorg noodig is geweest.

Parijs, 27 *Mei*. Gisteren, tegen het einde der zitting van de kamer der gedeputeerden, heeft de minister *Martin* twee ontwerpen van wet ingediend, waarbij concessie verleend wordt voor het aanleggen van ijzeren wegen 1°. van Parijs naar Havre en Dieppe, met zijtakken naar Elboeuf en Louviers, aan de heeren *Chouquet*, *Lebobe en Comp.*, en 2°. van Parijs naar Orleans, aan de heeren *Casimir Lecomte en Comp.*

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 28 *Mei*. Aanstaanden Vrijdag, den 1sten Junij, des namiddags ten half 3 ure, zal de installatie van den Hoogen Raad, door Z. Exc. den minister van justitie, in de groote vergaderzaal van het hooge geregtshof, op het Binnenhof plaats hebben. Naar men verneemt zullen tegen een ure de president, vice-president en leden van dat hoogste regterlijke kollegie aan den koning worden voorgesteld, en zullen zij in Hoogstdeszelfs handen den bij art. 29 der wet op de zamenstelling der regterlijke magt, voorschreven eed afleggen.

— Z. M. heeft bepaald, dat aan de miliciens, die zich in de zeedienst of bij het korps mariniers op den gewonen voet en wijze willen verbinden, gelijke premiën zullen worden uitbetaald, als op het tijdstip van hun engagement aan *de niet militiepligtigen* wordt verstrekt.

Amsterdam, 29 *Mei*. Onze correspondent te Londen deelt ons, dd. 26 dezer, het volgende zeer belangrijke berigt mede:

» Het zal uwe lezers voorzeker hoogst welgevallig zijn te vernemen, dat al de vijf Mogendheden, wier gezanten de conferentie te Londen uitmaken, *eenstemmig* besloten hebben het traktaat der 24 Artikelen met koning *Willem* te teekenen. Het kabinet van 's Gravenhage moet diengaande nu onderdaags belangrijke mededeelingen bekomen hebben, zoodat men zich bij u met grond mag vleijen, dat het sluiten van het traktaat tusschen uwe regering en die der vijf Hoven, binnen zeer korten tijd, deszelfs beslag zal verkrijgen.

» De met al de beginselen van het volkenregt [illegible] en wijze staatkunde strijdende woelingen, die men, door allerlei kunstmatige opruijingen, bij deze gelegenheid in Belgie heeft doen ontstaan, en die zoo ongunstig afsteken bij het beraden en verstandig gedrag van het Hollandsche volk, hebben juist de tegenovergestelde uitwerking gehad van hetgeen men zich daarvan had voorgesteld. In plaats van de Mogendheden vrees aan te jagen, heeft men haar met verontwaardiging vervuld, en haar stellig doen voornemen, om geene verdere toegeeflijkheid te gebruiken jegens een land, dat zich zoo weinig waardig betoont eene plaats in den rei der onafhankelijke staten te bekleeden. Het kabinet van Weenen heeft zich, onder anderen, hieromtrent te Brussel op de nadrukkelijkste wijze verklaard, en deszelfs onwrikbaar besluit te kennen gegeven, van niet te dulden, dat Belgie zich eenigermate ontrekke aan de verpligtingen, die voor dat land voortvloeijen uit het traktaat, aan hetwelk Belgie alleen zijn aanzijn te danken, en waartoe het zich plegtig verbonden heeft. Men zal zich te Brussel wel wachten van de nota publiek te maken, welke dienaangaande door den Oostenrijkschen gezant is overgegeven geworden, en die niet weinig toebrengt, om de positie van vorst *Leopold* hoogst moeijelijk te maken."

(*Handelsblad.*)

Arnhem, 30 *Mei*. Gisteren is alhier met depêches uit Londen aangekomen de heer *W. Melvisch*, geattacheerd aan het departement van buitenlandsche zaken in Engeland. Na alhier in het logement *de Zon* vernacht te hebben, is Zijn. Ed. heden morgen naar Frankfort vertrokken.

AMSTERDAM, den 29 Mei.

Beurs van 28 Mei.

[illegible] effekten toonden [illegible] de prijzen iets flaauwer bleven; [illegible] naar geld schijnt de oorzaak van deze kleine verflaauwing te zijn; 5 pCt. waren voor Engelsche rekening gepresenteerd; handelsactien aangeboden.

Prijzen ten 4½ ure.

Holland. 2½ pCt. 54$\frac{5}{16}$ à $\frac{3}{8}$; 5 pCt. 101$\frac{5}{16}$ à $\frac{3}{8}$; Kansbiljetten 24$\frac{7}{8}$; oud Syndikaat 95$\frac{1}{8}$; nieuwe dito 79$\frac{5}{8}$ à $\frac{6}{16}$; oude aandeelen Handelmaatschappij 186$\frac{3}{4}$; 5 pCt. Oost-Indië 99$\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{16}$.

Spanje. Eenige inkoopen voor inlandsche rekening ondersteunden de markt, en Ardoins bleven 21$\frac{7}{16}$ à $\frac{1}{2}$ met eenige, echter niet belangrijke affaire.

Rusland. Oude Russen 104$\frac{3}{4}$; nieuwe 104$\frac{7}{8}$; Russen van 1831 en 1833 [illegible]

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 102$\frac{5}{8}$ à $\frac{5}{4}$.

Brazilianen. Even als te Londen zeer gezocht en tot 81$\frac{1}{4}$ toe betaald;

dit was ook het eenigste der Zuid-Amerikaansche effekten, die gezocht bleven: alle overige daarentegen zeer aangeboden.

Beurs van 29 Mei.

De tijdingen van buitenslands waren heden niet van dien aard, om op en prijs der verschillende effekten te kunnen werken, daar dezelve over het algemeen niets van belang behelzen. De omzettingen kunnen ook heden niet aanzienlijk genoemd worden: intusschen vertoonden zich, op het eind der beurs, eenige goede koopers in Integralen en Kansbiljetten. De prijzen van deze, alsmede van alle overige binnenlandsche effekten, klommen daardoor eenigzins en bleven op het einde zeer vast. Men wilde beweren, dat uit Londen gunstige berigten nopens het Belgische vraagstuk ontvangen waren, welke deze inkoopen uitgelokt hadden.

Prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $54\frac{1}{2}$ na $\frac{3}{8}$ geweest te zijn; 5 pCt. $101\frac{5}{16}$ voor Engelsche rekening gepresenteerd; Kansbiljetten $25\frac{11}{16}$ na tegen $24\frac{7}{8}$ geopend te zijn; oud Syndicaat $95\frac{1}{8}$; Handelmaatschappij $187\frac{1}{4}$, na eerst $186\frac{5}{8}$ gedaan te hebben; 5 pCt. Oost-Indië $99\frac{3}{8}$; Arnhemsche spoorweg zijn in partijtjes à 115 pCt. gedaan.

Spanje. Ardoins $21\frac{9}{16}$ bij eenige affaire.

Alle Russische en Oostenrijksche, met uitzondering van oude eerstgenoemde Russen, die à $104\frac{1}{2}$ en $\frac{5}{8}$ gedaan werden, onveranderd bij geringen omzet.

Brazilië bleef goed te plaatsen à $81\frac{1}{8}$ en $\frac{1}{4}$; *Columbia* flaauw en à $18\frac{1}{2}$ op het eind der beurs aangeboden.

Mengelwerk.

De Regtsmagt aan de Hoogheemraadschappen ontzegd.

Men weet dat bij de wet op de regterlijke organisatie de vraag is onbeslist gebleven, of de heemraadschappen en dijkstoelen al dan niet eenige regtsmagt bezitten; maar men weet tevens, dat alle regtsmagt aan die collegiën in regten is betwist geworden door den Haagschen advocaat Mr. DIRK DONKER CURTIUS, en wel in de zaak van LEENDERT PROOS HOOGENDIJK, burgemeester van Zwammerdam en voorzitter van het polderbestuur van den binnen- of molenpolder onder gemelde gemeente, en GIJSBERT VAN DAM, CORNELIS VAN DOBBEN en DIRK MORGENDOORN, poldermeesteren van denzelven polder, wonende te Zwammerdam, tegen den dijkgraaf van Rijnland, den heer PETRUS CUNAEUS.

Voor het heemraadschap van Rijnland gedagvaard, werd, namens de gedaagden, door den heer DIRK DONKER CURTIUS, de exceptie van incompetentie voorgesteld, en nadat deze exceptie door het heemraadschap was verworpen, verschenen de gedaagden niet verder [illegible], maar wachtten de exsecutie af, en dagvaardden den heer PETRUS CUNAEUS daarop voor de regtbank van eersten aanleg te 's Hage, *ten einde* de exsecutie en het arrest, gedirigeerd op den molen *cum annexis* van den binnenpolder van Zwammerdam, nietig en van onwaarde te hooren verklaren, als op geenen behoorlijken titel berustende, en ten einde zich te hooren condemneren tot vergoeding van alle kosten, schaden en interessen, bereids gehad en geleden of nog te hebben of te lijden, en in de kosten van den processe.

Op dezen eisch is namens den heer CUNAEUS voorgesteld de exceptie van incompetentie, doch bij vonnis van de regtbank en opgevolgd arrest van het hoog geregtshof afgewezen, zoodat daarop voor de regtbank te 's Hage de vraag is behandeld of hoogheemraadschappen regtsmagt hebben, op welke vraag thans gewezen is het volgende belangrijke vonnis.

L. PROOS HOOGENDIJK,
contra
P. CUNAEUS.

De regtbank van eersten aanleg te 's Gravenhage;

Overwegende, dat ter beoordeeling van de gegrondheid of ongegrondheid van der eischers vordering *primario* de vraag is: of de aantasting of arrest van het eigendom in verschil is gedaan uit krachte van eenen behoorlijken exsecutoiren titel, geëmaneerd van een wettig bestaand regterlijk gezag;

Overwegende, dat ter beslissing van dit vraagpunt in aanmerking behoort te worden genomen, dat, tot de inlijving dezer landen in het Fransche keizerrijk, en de invoering der Fransche wetgeving, dijkgraven en hoogheemraden van sommige bedijkingen, en in het bijzonder die van Rijnland, waren bekleed met regtsmagt, welke door hen werd uitgeoefend, doch dat, ten gevolge dier inlijving, bij het organiek decreet van 18 October 1810 art. 53 is bepaald, dat alle regterlijke autoriteiten, toen bestaande in de zeven departementen van het grondgebied van het voormalig Holland, [illegible] van den 1sten Januarij 1811, en dat, van dien dag af, in de gemelde departementen regt zal worden gesproken, overeenkomstig de algemeene wetten van het keizerrijk, en door de regtbanken, welke daartoe zouden worden ingesteld;

Overwegende, dat deze bepaling is zoo algemeen ten aanzien van alle regtsgezag, zonder eenige uitzondering of beperking, dat, indien zij niet elders is gewijzigd of gematigd, en daarvan later uitdrukkelijke uitzonderingen bij de wet zijn gemaakt, daardoor onmiskenbaar alle regterlijk gezag is benomen aan alle andere collegiën dan die, welke verder ten gevolge van dat besluit zijn ingesteld, en dat onder deze laatste niet zijn opgenoemd, en alzoo daaronder niet behooren, dijkgraven en hoogheemraden, in het bijzonder ook niet die van Rijnland, maar dat alle regtsmagt, in het algemeen, zoo wel als exceptioneel, alhier bestaande, van toen af is overgegaan aan de hoven, regtbanken en regters, welke, volgens de Fransche instellingen, daartoe zijn geroepen, met de regeling der regtspraak, zoo in aanleg als in appel en cassatie;

Overwegende, dat wel bij den vijfden titel van voornoemd decreet, handelende *over de administrative organisatie*, en speciaal bij het zesde kapittel, waarin gehandeld wordt over de administratie der dijken en polders, art. 39, is bepaald, dat de administratie der polders, dijken en wegen, gelijk mede derzelver onderhoud en herstel, voorloopig zullen blijven, zoo als zij toen waren, onder de surveillance van een' requestmeester en dezelfde agenten met hunne zelfde functien en tractementen onder het algemeen beheer van den directeur-generaal over bruggen en wegen; doch dat deze bepaling, welke gevonden wordt onder de rubriek van de administrative organisatie, blijkbaar alleen doelt op het administratief gezag der dijken en polderbesturen, hetgeen daarbij is gehandhaafd op den ouden voet; en geenszins zonder uitdrukkelijke uitzondering kan derogeren aan de bij art. 53 ontnomen regtsmagt, waarvan in den voornoemden 5den titel de rede niet is;

Overwegende, dat deze uitdrukkelijke onderscheiding, ten aanzien van het behoud van het administratief gezag der dijken en polderbesturen, in tegenstelling van het bepaalde omtrent de regtsmagt, de vernietiging van hun regtsgezag bevestigt, en dat de handhaving van eerstgemeld gezag op den ouden voet dan ook wel heeft geëffectueerd dat dijkgraaf en hoogheemraden onder het aangeduid algemeen beheer van den voornoemden directeur-generaal hun administratief gezag hebben behouden, en dus niet ten eenemale zijn vervallen, gelijk het geval was met die collegiën, welke alleen regtsmagt oefenden, doch geenszins dat zij, als een gevolg van hun behouden administratief gezag, ook regtsmagt konden blijven uitoefenen, hetwelk alsdan evenzeer zou zijn onderworpen geworden aan de surveillance en de directie van hoogere administrative ambtenaren, wier attributen daaraan ten eenen male vreemd waren;

Overwegende, dat over het verstand van evengemeld artikel in dezen zin te minder verschil behoort te zijn, naardien het behoud van de oude regtsmagt der heemraadschappen, tevens met vernietiging van den regter in hooger beroep, waaraan derzelver vonnissen waren onderworpen, eene gaping zou hebben daargesteld, waardoor die oude regtsmagt ten eenen male zou zijn uit haar verband gerukt, op eene verregaande wijze geëxtendeerd, in lijnregten strijd met de attributen bij de algemeene wetten gegeven aan die regterlijke collegiën en instellingen, welke volgens de Fransche wetten moesten bestaan, en die alzoo in eersten aanleg in het regtsgezag der heemraadschappen zijn opgetreden, met het hooger beroep aan het hof van appel en het hof van cassatie, daar het toch onaannemelijk zou zijn, dat integendeel als nog zou zijn gehandhaafd die regtsmagt, welke onder anderen aan het heemraadschap van Rijnland, volgens deszelfs keuren, uitdrukkelijk was gegeven over overpaden, het bewaren van vaarten, grachten en slooten, zonder consent der eigenaren, over rooverijen van gemeene landsgoederen, en zelfs ten crimineele, hetgeen echter zou moeten plaats hebben, indien ook derzelver regtsmagt even als hun administratief gezag op den ouden voet was behouden, daar het ten eenen male ondoenlijk en allezins willekeurig zou worden, indien de regter ten dezen aanzien in onderscheidingen trad, welke de wet zelve niet gemaakt heeft, en waarvan de grenslijn wel wetgevend, doch niet bij regtstoepassing kan worden getrokken;

Overwegende, dat dit alles nog wordt [illegible] daardoor, dat de [illegible] van meergenoemd organiek decreet wel degelijk zijn bedacht geweest, om daar, waar zij bij uitzondering de regtsmagt wilden behouden, welke door administratief gezag tevens was uitgeoefend geworden, zulks in het bijzonder aan te duiden, door de overbrenging der regtsmagt van landdrost en assessoren over de delicten in belastingzaken op de prefecten en prefectuurraden, bij art. 34 van het decreet, en alzoo mede onder de rubriek van de administratieve organisatie gedaan;

Overwegende, dat, hoedanig men dan ook moge oordeelen over het nut van de gedeeltelijke uitoefening der regtsmagt door dijkcollegiën op den ouden voet, de afschaffing dier magt of van dat gezag bij de inlijving dezer landen in Frankrijk en de invoering der Fransche regtsmagt door den regter, die alleen de wet moet toepassen, zoo als zij ligt, niet kan worden betwijfeld, en dat mitsdien alleen de vraag overblijft, of die regtsmagt later weder is hersteld;

Overwegende, dat, indien zulks het geval ware, deswege zoude moeten bestaan eene behoorlijke wettelijke bepaling, naardien het ter beslissing des regters niet afdoende is, noch hoe men het bepaalde bij het meergenoemd organiek decreet heeft opgevat of nageleefd, noch ook of en hoe men zich al of niet mogt hebben gedragen in de nakoming van dien, door het al of niet overbrengen van regtsrollen of andere stukken tot de regtsmagt der heemraadschappen behoorende ter griffiën der nieuwe regtbanken, noch hoe de zaak nu en dan door hooger of lager gezag mogt zijn begrepen, al hetwelk zou zijn *facti*, maar geen regt kan vestigen en alzoo bij ontstaan geschil aan den regter niet tot rigtsnoer kan strekken;

Overwegende, dat intusschen zoodanige wettelijke bepaling niet bestaat en dat het beroep op art. 222 der grondwet ten eenen male is onaannemelijk, naardien daarbij wel de laatstgoedgekeurde reglementen der heemraadschappen, als uitmakende den voet van derzelver inrigtingen, worden ingeroepen en gehandhaafd, maar posoir niets anders dan zoo als dezelve toen nog wezenlijk bestonden, en alzoo met de wijzigingen [illegible] al zoo ook [illegible] is [illegible] in zooverre als [illegible] der dijken en polders is geregeld en gehandhaafd, iets hetgeen daarenboven uit den aard van het voorbehoud ter verandering door de provinciale staten onder 's konings goedkeuring, dat is administratief, bij voornoemd art. 222 wordt bevestigd, alle welke beschouwingen dan ook in zin en substantie overeenkomen met een arrest van het hoog geregtshof te 's Gravenhage van 27 Julij 1816, in het hoogste ressort gewezen;

Overwegende, eindelijk, dat alzoo vaststaat, dat het zoogenaamd vonnis van hoogheemraden van Rijnland, uit krachte waarvan de gedaagde de aantasting of arrest op den molen in verschil heeft gedaan, geen behoorlijke en wettige exsecutoriale titel is: dat mitsdien de aantasting is onregtmatig en dat het alzoo ten eenen male nutteloos is, om, ten aanzien der subordinatie sustenue der eischers, in een onderzoek te treden of de molen in verschil al of niet is een in exsecutie arrestabel en verkoopbaar voorwerp;

Regtdoende, verklaart nietig en van onwaarde de pretense exsecutie en het arrest, gedirigeerd op den molen *cum annexis* van den binnenpolder van Zwammerdam; condemneert den gedaagde tot vergoeding aan de eischers van alle kosten, schaden en interessen, bereids door voornoemd [illegible] arrest bij hen geleden of nog te hebben en te lijden, en [illegible] gedaagde in de kosten van den processe.

Correspondentie.

Het stuk „*Registratie*, — *Hypotheken*," zal worden geplaatst.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 29 Mei. 2 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.
Den 30 Mei. 2 El 2 Palm 7 Duim; gewassen 2 Duim; gevallen 0 D.

Waterhoogte voor Keulen.

28 Mei, 9 voet, 9 duim.

Advertentiën.

† † † HET KERKBESTUUR is voornemens, op Zaturdag den 2den Junij 1838, des voormiddags ten 11 ure, aan te besteden:

Het maken van NIEUWE BANKEN en het MEUBILAIR in de nieuwe Hervormde Kerk te Heteren, met de le- [illegible] ***benoodigde Materialen;*** [illegible] de bestekken ter lezing zullen liggen te *Arnhem* bij de Wed. *PULSERS;* te *Lent* bij *DAAMS;* te *Renkum* bij *A. BOL*, en te *Heteren* bij *SIPMAN* en bij het Kerkbestuur aldaar, waar tevens de inlichtingen te bekomen zullen zijn.

† § † De Notaris *R. A. J. VAN ITTERSUM*, te *Brummen*, is van meening, krachtens verleende authorisatie der Regtbank te *Arnhem*, op Zaturdag den 2den Junij 1838 te doen inzetten, en 14 dagen daarna, op Zaturdag den 16den Junij daaraanvolgende, beide des namiddags ten 5 ure, aan het Logement, van ouds genaamd *het Kromhout*, te *Brummen*, in het openbaar te veilen, en, naar genoegen geldende, te verkoopen:

Een AKKERMAALS-BOSCH, *met den grond*, genaamd *de Smalhout*, gelegen onder de gemeente *Brummen*, in de buurtschap *Oeken*, groot ongeveer 19 Bunders, 60 Roeden en 90 Ellen, belend ten noorden en zuiden twee algemeene wegen, ten oosten het *Huisveld*, en ten westen *D. SCHUILENBURG*, bekend bij het Kadaster onder Sectie W, N°. 51.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van voormelden Notaris. — Brieven franco.

† † † Men is voornemens, ten nader te bepalen dage en plaatse in het openbaar aan den meestbiedende publiek te verkoopen:

1°. Het fraai, aangenaam en wel gelegen watervrij BUITENGOED, *HET ELZE* genaamd, bestaande

a. In een wel doortimmerd HEERENHUIS, omvattende [illegible] KEU- [illegible] MEIDEN-, KNECHTS- en PROVISIE-KAMERS en verdere GEMAKKEN, ruim KOETSHUIS en STALLINGEN, zoo voor paarden als hoornvee, TUINMANSWONING, wel aangelegde met exquise Vruchtboomen beplante TUINEN en BOOMGAARDEN, schoone BOSSCHEN en fraaije met water doorsnedene WANDELDREVEN, te zamen groot 11 Bunders en 33 Ellen.

b. Een BOERENERF, *de Poort*, groot 86 Bunders, 20 Roeden en 50 Ellen, en

c. Een DITO *de Voort*, groot 22 Bunders, 59 Roeden en 70 Ellen.

Alles bij en aan elkander, kennelijk in *Harfsen* en *Eefde*, gemeente *Gorssel*, 3 kwartier uurs van *Zutphen*, en een kwartier uurs van den straatweg van *Zutphen* op *Deventer* gelegen, te zamen kadastraal groot 119 Bunders, [illegible] Roeden en 53 Ellen.

2°. Het BOERENERF *het Idengoed* met de groote Eerbeeksche Tiend in *Eerbeek*, gemeente *Brummen*, gelegen.

3°. Een DITO *het Zutfeken Willink*, in *Geesteren*, bij *Borculo* gelegen.

4°. Eenige VLOGLANDEN, bij het Dorp *Hengelo*, (Gelderland) gelegen.

† § † De Weduwe *HENDRIKSEN* en Kinderen, te *Didam*, zijn voornemens ten overstaan van den Notaris Mr. *W. BLOEMERS*, te *Doesborgh*, op Zaturdagen [illegible] Junij 1838, des voormiddags om 10 ure te verkoopen [illegible] GOEDEREN, onder *Didam* [illegible] *Gerbrinksmaatje*, onder *Angerlo* [illegible] Alles [illegible] [illegible] *BLOEMERS*. *Brieven franco.*

† § † Men is voornemens, ten overstaan van den Notaris Mr. *W. BLOEMERS*, in het *Heeren-Logement* te *Doesborgh*, op Zaturdagen den 9den en 23sten [illegible] publiek te verkoopen: alle de ONGEREEDE GOEDEREN, onder *Didam*, laatstelijk behoord hebbende aan de Wed. *C.* [illegible] *MAN* en Kinderen, en bij biljetten breeder omschreven. [illegible] Informatie bij opgenoemden Notaris. *Brieven franco.*

† § † Men verlangt van 3 tot ƒ9000 à 5 pCt. te vestigen in Vast Goed, onder het Arrondissement *Arnhem;* franco adres ten kantore van den Notaris *GODEFROY* te *Arnhem*.

§ † § De Ondergeteekenden, Commissarissen der schuldeischers van den Heer *T. A. DENDAAS*, roepen bij dezen DE HOUDERS VAN AANDEELEN, ten laste des boedels van genoemden Heer, op, om, op Maandag den 18den Junij 1838, des namiddags ten 6 ure, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, met hen te zamen te komen, ten einde de gewone jaarlijksche vergadering, ter behandeling der belangen van dien boedel, te houden. — De houders van aandeelen worden verzocht, hunne aandeelen te dier plaatse mede te brengen, ten einde, door vertooning derzelve, van hun regt en belang te doen blijken.

Arnhem, den 30 Mei 1838.

J. M. DE KEMPENAER,
J. T. H. WEDDERMEIJER VAN ROSENTHAL,
J. VERBURGH, Jz.

† † † In het beste gedeelte der Stad *Arnhem* TE HUUR, *drie* gemeubileerde of ongemeubileerde KAMERS enz. Voorts TE KOOP of TE HUUR, een HEERENHUIS en ERVE, zeer geschikt voor handel. — Adres onder Letter A. *franco* bij den Drukker dezer.

† § † De Ondergeteekende brengt ter kennisse van het geëerd publiek, dat zij, van heden af aan, haar HUIS en TUIN, het *Hôtel de Bellevue* genaamd, gelegen op het aangenaamste gedeelte van het Dorp *Dieren*, vlak aan den Straatweg van *Arnhem* naar *Zutphen*, en aan den weg naar *Doesborgh*, tot een LOGEMENT en UITSPANNING heeft ingerigt. Zij beveelt zich aan allen op het minzaamst aan, eene prompte en civiele bediening belovende.

Dieren, den 27sten Mei 1838.

R. A. HANSSEN,
Geb. [illegible]

† † † Men vraagt, op een groot Buiten, eenen bekwamen TIMMERMANSKNECHT, die ook tevens SCHRIJNWERKER is. Hij moet van de Hervormde Godsdienst, en tevens van goede getuigschriften voorzien zijn. Belanghebbenden vervoegen zich tot nadere aanvraag aan het Bureau van dit Blad.

Waarschuwing!

ANTJE BERENDSEN, zich op eene Buitenplaats in *Gelderland* als KEUKENMEID verhuurd en ƒ3,50 tot huurpenning ontvangen hebbende, wordt bij dezen verzocht, om, dewijl zij niet gekomen is, gemelde som aan het Bureau van dit Blad terug te bezorgen.

DE NEDERLANDER.
Postwagen-Onderneming.

De diensten dezer Onderneming vertrekken dagelijks van *Zutphen* des morgens om 5 ure, en van *Arnhem* des morgens ongeveer ten 7 ure en 30 minuten naar *Wageningen*, *Rhenen*, *Utrecht*, *Amsterdam*, *Leiden*, *'s Hage*, *Gouda*, *Rotterdam*, *Gorinchem*, *Breda* enz., enz., vice versa, en van *Arnhem* naar *Zutphen* des avonds ongeveer ten 6½ ure.

Te *Zutphen* wordt het kantoor gehouden in het Logement *de Zwaan*, Directeur de heer LIJSEN; te *Arnhem* in de Weerdstraat bij den Heer CNOPIUS, Directeur de heer CNOPIUS.

Utrecht, den 15den Mei 1838.

De Ondernemers,
J. VAN REUSEKOM, Erv. en COMP.

*** Bij *K. FUHRI*, Boekverkooper te *'s Gravenhage*, ziet op heden het licht:

STOOMWAGENS OP GEWONE WEGEN, als algemeen vervoermiddel, *mogelijk, nuttig* en *voordeelig* voor *Nederland;* tot alle belanghebbenden gerigt door *A. GORDON*. Met eene plaat. (*Afbeelding van den te gebruiken Stoomwagen.*) Prijs 90 Cents.

*** Bij *J. G. MEIJER*, te [illegible] bekomen: I. DE WANDELAAR [illegible] van *Arnhem*, omstreken, door [illegible] plaat. Prijs ƒ0,90. [illegible] een Oorspronkelijk Wetenschappelijk [illegible] met eene uitslaande plaat, en Jagt-signalen. [illegible]

VERKOOPING VAN BOEKEN.

De Boekhandelaren *KETS EN LAMBRECHTS* zullen, ten overstaan van den Notaris Mr. *W. BLOEMERS*, te *Doesborgh*, den 1sten Junij en volgende dagen, in de Koepoortstraat wijk A. N°. 17, verkoopen: behalve eenige SCHILDERIJEN, eene aanzienlijke verzameling in onderscheidene talen en wetenschappen goed geconditioneerde BOEKEN, waarvan de Catalogus aan H. H. Boekverkoopers verzonden is.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.